

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Голові Верховної Ради України
СТЕФАНЧУКУ Р. О.

Про інформування

Шановний Руслане Олексійовичу!

На доручення Віце-прем'єр-міністра України - Міністра цифрової трансформації України Федорова М. А. від 15.11.2021 № 52218/1/1-21 до Вашого листа від 05.11.2021 № 11/10-352 у Міністерстві освіти і науки України (далі - Міністерство) розглянуто звернення народного депутата України Качури О. А. від 20.10.2021 № 01/644 щодо подальшого функціонування санаторних шкіл.

Повідомляємо, що Законами України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту» такий тип закладу загальної середньої освіти як санаторна школа (санаторна школа-інтернат) не передбачений.

Відповідно до підпункту 8 пункту 3 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про повну загальну середню освіту» засновники, за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, обов'язані до 1 липня 2022 року змінити тип таких закладів як санаторні школи (санаторні школи-інтернати) на один з типів закладів загальної середньої освіти, що передбачені цим законом, або припинити такі заклади шляхом їх реорганізації чи ліквідації.

Законом України від 15 грудня 2020 року № 1081-ІХ «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» та постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року № 361 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 6» санаторні школи виключено з переліку типів закладів освіти, на які спрямовується освітня субвенція на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників.

За інформацією Міністерства фінансів України пунктом 50 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України (далі - Кодекс) встановлено, що до приведення установчих документів закладів освіти у відповідність з вимогами законів України «Про освіту» та «Про повну загальну освіту» їх фінансове забезпечення здійснюється відповідно до порядку, який діяв у 2019 році. Зазначена норма поширюється, зокрема, і на санаторні школи (санаторні школи-інтернати) (лист МФУ від 18.11.2021 № 07010-05-5/35304). Відповідно до статті 90

МОН № 1/20521-21 від 24.11.2021

Підписав: Вітренко Андрій Олександрович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000FF902F0052288600
Дійсний: з 16.07.2020 0:00:00 по 16.07.2022 0:00:00

Кодексу фінансування санаторних шкіл у 2019 році здійснювалося з обласних бюджетів.

Таким чином, до завершення реорганізації санаторних шкіл (санаторних шкіл-інтернатів) їх фінансування здійснюється з обласного бюджету за рахунок коштів освітньої субвенції на виплату заробітної плати з нарахуваннями педагогічним працівникам та власних доходів місцевих бюджетів. Відповідні роз'яснення та алгоритм дій надано обласним та Київській міській державним адміністраціям, листами МОН від 28.04.2021 № 1/11-2946 та від 11.05.2021 № 1/9-245.

Станом на червень 2021 року у п'яти областях (Дніпропетровська, Івано-Франківська, Одеська, Полтавська, Тернопільська) прийняті рішення обласних рад про перепрофілювання 15 санаторних шкіл в інші заклади освіти (гімназії, ліцеї, пришкільний пластовий центр), які почали функціонувати з початку 2021/2021 навчального року.

За оперативною інформацією станом на жовтень 2021 року функціонує 45 санаторних шкіл, з контингентом 11603 учні.

Визначилися щодо реорганізації санаторних шкіл у десяти регіонах України, а саме: Вінницька, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Кіровоградська, Луганська, Рівненська, Сумська, Тернопільська області та м. Київ (всього 20 закладів).

Міністерством погоджено проекти рішень щодо трансформації двох санаторних шкіл у гімназії Київської міської ради. Умови забезпечення освітнього процесу та медичної допомоги у реорганізованих закладах, за інформацією департаменту освіти і науки м. Києва залишаються незмінними та продовжуватимуть надаватись дітям відповідно до їх потреб.

За інформацією Сумської обласної державної адміністрації (лист від 18.11.2021 № 01-17/14622) для дітей, які потребують тривалого підтримуючого лікування в області функціонує комунальний заклад Сумської обласної ради – Конотопська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-II ступенів. Станом на 15.11.2021 у закладі навчаються 278 дітей з малими та неактивними формами туберкульозу (79% до проектної потужності), в тому числі 21 з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Забезпечують роботу закладу 122 працівники, із них 55 педагогічних працівників.

На виконання Закону України «Про повну загальну середню освіту» 31 серпня 2021 року відбулося засідання робочої групи, створеної відповідно до розпорядження голови Сумської обласної ради щодо реформування комунального закладу Сумської обласної ради – Конотопська загальноосвітня санаторна школа-інтернат I-II ступенів.

З метою збереження єдиного майнового комплексу та кадрового потенціалу, економії та раціонального використання бюджетних коштів запропоновано три варіанти трансформації зазначеного закладу освіти:

комунальний заклад освіти «Конотопський економічний ліцей «Лідер» Сумської обласної ради;

комунальний заклад Сумської обласної ради «Конотопський навчально-реабілітаційний центр»;

комунальний заклад Сумської обласної ради «Конотопська спеціальна школа».

Оцінка потреб кожної дитини під час трансформації Конотопської загальноосвітньої санаторної школи-інтернату проводиться за результатами академічних досягнень здобувачів освіти, вивчення інтересів та здібностей кожної дитини.

У трансформованому закладі освіти буде функціонувати оздоровче (лікувально-реабілітаційне) відділення (підрозділ) для дітей з неспецифічними захворюваннями органів дихання (у тому числі проведення відновлювальної терапії для полегшення «постковідного синдрому»), де буде надаватися допомога дітям з малими та неактивними формами туберкульозу.

Відповідно до листа Міністерства охорони здоров'я України (далі - МОЗ) від 19.11.2021 № 25-04/34255/2-21 з медичної точки зору навчання дитини в умовах санаторних шкіл не забезпечує покращення стану її здоров'я, враховуючи, що фактично санаторні школи є закладами освіти, які по суті не здійснюють надання медичної допомоги із дотриманням стандартів лікування. МОЗ вважає недоцільним функціонування санаторних шкіл як оздоровчих закладів та закладів, що забезпечують лікування дітей. Діти (маленькі пацієнти) мають бути проліковані за основним захворюванням у системі закладів надання медичної допомоги, отримуючи під час лікування освітні послуги.

МОН спільно з МОЗ працює над впровадженням нової моделі надання освітніх послуг дітям, які перебувають на стаціонарному лікуванні або яким надається реабілітаційна допомога в закладах охорони здоров'я України, що відповідатиме світовим стандартам та враховуватиме міжнародний досвід такої роботи.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 року № 1160 «Деякі питання забезпечення організації та надання освітніх послуг дітям, які перебувають на стаціонарному лікуванні або яким надається реабілітаційна допомога» передбачено створення спеціально уповноваженої державної установи «Школа Супергероїв», що забезпечить надання освітніх послуг у сфері дошкільної та повної загальної середньої освіти дітям (у тому числі здобувачам професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти в частині здобуття повної загальної середньої освіти), які перебувають на стаціонарному лікуванні, у тому числі у зв'язку з гострою респіраторною хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом SARS-CoV-2, або яким надається реабілітаційна допомога в закладах охорони здоров'я України.

Забезпечення освітніх послуг у закладах охорони здоров'я дозволить забезпечити безперервність здобуття відповідної освіти та розвиток дітей незалежно від стану їхнього здоров'я.

У частині оцінки системи ефективності лікування туберкульозу в умовах утримання дітей в санаторних школах з малими і неактивними (фаза згасання) формами туберкульозу МОЗ зауважує, що у структурі медичних послуг, які надаються зазначеними закладами освіти превалюють наступні:

контрольований прийом протитуберкульозних препаратів для дітей без бактеріовиділення для завершення курсу лікування;

профілактичне лікування туберкульозу за показаннями дітям з контактів та наростанням/віражем туберкулінової проби та дітям, інфікованим мікобактеріями туберкульозу;

реабілітація дітей з легеневим та позалегеневим туберкульозом, а саме фізіотерапія, симптоматична та патогенетична терапія.

Вищеперераховані послуги не є унікальними і можуть надаватися в амбулаторних умовах, які є безпечними з точки зору ризиків перехресного інфікування та інших ризиків, а також максимально зручними та наближеними до дитини. Зокрема, контрольований прийом протитуберкульозних препаратів забезпечується на рівні інших протитуберкульозних закладів, ДОТ-кабінетів, на первинному рівні медичної допомоги.

Реабілітація дітей з патологією кістково-суглобового апарату, наслідків перенесеного легеневого чи позалегеневого туберкульозу може і повинна здійснюватися в закладах загального профілю, оскільки діти-пацієнти з вилікуваним туберкульозом не несуть загрози для оточуючих та не вимагають ізоляції, а отже можуть отримувати освітні послуги в інших закладах освіти на рівні з іншими пацієнтами. Такий підхід також буде сприяти подоланню стигматизації осіб, що перенесли туберкульоз, інтеграції медичних послуг для них та значно ефективнішому використанню коштів державного та місцевих бюджетів.

Сучасні підходи до лікування хворих на туберкульоз, в тому числі дітей, використання новітніх молекулярно-генетичних та рентгенологічних методів діагностики дозволяють в найкоротший термін встановити діагноз туберкульозу та призначити ефективний режим лікування. На даний час в Україні - це є найбільш ефективний метод профілактики туберкульозу серед населення, адже раннє виявлення туберкульозу та швидке припинення бактеріовиділення у хворого на туберкульоз при своєчасно призначеній протитуберкульозній терапії убезпечує здорових осіб від зараження мікобактеріями туберкульозу.

Численна група дітей, які ніколи не хворіли і не хворіють на туберкульоз, проте мають певні, часом не доведені і умовні, фактори ризику щодо туберкульозу, також отримують санаторно-курортне лікування в протитуберкульозних санаторіях і санаторних школах разом із дітьми, які перехворіли або хворіють на туберкульоз. МОЗ зауважує на відсутності необхідності ізоляції такої кількості дітей, які не хворіють на туберкульоз або потребують продовження лікування після припинення/відсутності бактеріовиділення в протитуберкульозному закладі.

Проектом плану заходів щодо реалізації Державної стратегії розвитку системи протитуберкульозної медичної допомоги населенню на 2020 -2023 роки (далі – План заходів) передбачено низку спільних комплексних мультисекторальних заходів Міністерства охорони здоров'я та Міністерства соціальної політики щодо створення ефективної системи профілактики, лікування дитячого туберкульозу та реабілітації дітей в амбулаторних умовах чи умовах багатофункціональних закладів охорони здоров'я, відповідно до найкращих світових практик. Дитина зможе реалізувати своє право на навчання, відвідувати дошкільні заклади освіти, заклади загальної середньої освіти, інші заклади освіти, вести звичайний спосіб життя перебуваючи вдома, в колі своїх батьків, близьких, така дитина не буде піддаватися ризику ізоляції та наслідків стигматизації суспільства, що важливо для гармонійного розвитку та формування соціальної адаптації дітей в будь-якому віці і вкрай необхідно в підлітковому віці.

Якщо з об'єктивних соціальних причин у дитини відсутні відповідні зазначені умови через «асоціальність» сімей, сирітство, безхатченство та інші причини, то зазначені соціальні проблеми мають бути вирішені в рамках ефективних комплексних заходів соціальної підтримки і захисту зазначених категорій дітей у системі міжсекторальної взаємодії систем соціального захисту дитинства, системи освіти і науки та системи охорони здоров'я.

Таким чином, МОЗ не вбачає підстав для подальшого існування санаторних шкіл, і відповідно до стратегічного курсу держави на деінституалізацію вважає необхідним продовжувати реформу і трансформацію санаторних шкіл у ліцеї та гімназії, заклади початкової, базової середньої та профільної середньої освіти, інші типи закладів загальної середньої освіти відповідно до освітніх потреб громад.

Народного депутата України Качуру О. А. та Кабінет Міністрів України поінформовано.

З повагою

Т. в. о. Міністра

Андрій ВІТРЕНКО

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

723208

Кореспонденти Вітренко А. О. Міністерство освіти і науки України
(всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 1/20521-21 від 24.11.2021
Реєстр. № та дата реєстрації 364768 від 24.11.2021
Арк./прим. 5/1
Стислий зміст На № 11/10-352. Про розгляд запиту народного депутата України Качури О. А. щодо вжиття заходів направлених на забезпечення фінансування та подальшого функціонування санаторних шкіл-інтернатів

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис